ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
ที่ สกส. 28 /2562
เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลธุรกรรมนโยบายรัฐ
(Public Service Account: PSA)

---

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ด้วยสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีพันธกิจในการเป็นกลไกของภาครัฐเพื่อฟื้นฟูและช่วยเหลือกลุ่มประชาชนและกลุ่มธุรกิจที่มีเป้าหมายเฉพาะ เช่น ประชาชนหรือธุรกิจที่อาจได้รับความเดือดร้อนจากภัยพิบัติต่าง ๆ ประชาชนหรือธุรกิจรายย่อยที่ต้องการแหล่งเงินทุนสำหรับการประกอบอาชีพ ซึ่งการดำเนินโครงการเพื่อฟื้นฟูและช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวอาจมีเงื่อนไขที่ผ่อนปรนกว่าการดำเนินธุรกรรมตามปกติของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกรรมนโยบายรัฐ แยกจากการดำเนินธุรกรรมตามปกติของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกแห่งมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ก่อให้เกิดความโปร่งใสในการกำกับดูแล การตรวจสอบและการประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแลของภาครัฐและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้การทำหน้าที่ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**ในการออกประกาศฉบับนี้เพื่ออ้างอิงอำนาจตามกฎหมายให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากหลักเกณฑ์เดิม**

2. อำนาจตามกฎหมาย

**อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 120/1 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม** ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

**ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 18/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลธุรกรรมนโยบายรัฐ ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559**

สกสป40-กส100๐๖-2562๐๒

| กส100 | วันที่ 2 ก.ย. 2562 |
|---|---|

**4. ขอบเขตการบังคับใช้**

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม และบรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย

**5. เนื้อหา**

**5.1 คำจำกัดความ**

ในประกาศฉบับนี้

“สถาบันการเงินเฉพาะกิจ” หมายความว่า สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม และบรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย

“ธุรกรรมนโยบายรัฐ” หมายความว่า **ธุรกรรมนโยบายรัฐตามที่กำหนดในแนวปฏิบัติของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังว่าด้วยการแยกบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ**

“ลูกหนี้บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ได้รับสินเชื่อตามธุรกรรมนโยบายรัฐ

“ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐ” หมายความว่า สิทธิที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจจะได้รับการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาลตามที่ระบุไว้ในมติคณะรัฐมนตรีหรือหนังสือสั่งการจากรัฐบาลเป็นลายลักษณ์อักษร จากการที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้นได้ดำเนินธุรกรรมนโยบายรัฐ

**5.2 หลักเกณฑ์**

**5.2.1 <u>กระบวนการด้านสินเชื่อ</u>**

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจกำหนดนโยบายหรือแนวทางการพิจารณาสินเชื่อและกระบวนการด้านสินเชื่อสำหรับธุรกรรมนโยบายรัฐ โดยถือปฏิบัติให้สอดคล้องกับคุณสมบัติหรือประเภทของผู้ที่จะเข้าร่วมธุรกรรมนโยบายรัฐตามที่ระบุในมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ กระบวนการด้านสินเชื่อหมายรวมถึงการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อและการสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อ

**5.2.2 <u>การจัดชั้นสินทรัพย์ การกันเงินสำรอง และการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง</u>**

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจจัดชั้นสินทรัพย์และกันเงินสำรอง รวมทั้งคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงสำหรับธุรกรรมนโยบายรัฐ ดังนี้

**5.2.2.1 ส่วนที่ไม่มีการชดเชยความเสียหายตามมติคณะรัฐมนตรี**

(1) <u>การจัดชั้นและกันเงินสำรอง</u> : ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจจัดชั้นและกันเงินสำรองลูกหนี้บุคคลตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

(2) <u>การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง</u> : ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจคำนวณน้ำหนักความเสี่ยงตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

**5.2.2.2 ส่วนที่มีการชดเชยความเสียหายตามมติคณะรัฐมนตรี**

(1) <u>การจัดชั้นและกันเงินสำรอง</u> : ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจจัดชั้นลูกหนี้บุคคลหรือลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลเป็นปกติ โดยไม่ต้องกันเงินสำรอง เนื่องจากรัฐบาลเป็นผู้ชดเชยความเสียหายให้

(2) <u>การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง</u> : ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยถือว่าเป็นลูกหนี้ที่ได้รับการค้ำประกันโดยรัฐบาลหรือลูกหนี้รัฐบาลแล้วแต่กรณี

**5.2.3 <u>การปรับปรุงโครงสร้างหนี้</u>**

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับธุรกรรมนโยบายรัฐ โดยให้ถือปฏิบัติตามแนวนโยบายการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

**5.2.4 <u>การประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้</u>**

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้สำหรับธุรกรรมนโยบายรัฐ โดยให้ถือปฏิบัติตามแนวนโยบายการประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ยกเว้นกรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีประเภทหลักประกันแตกต่างจากที่กำหนดในแนวนโยบายดังกล่าว ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจหารือกับธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี

**5.2.5 <u>สินเชื่อที่ได้รับการค้ำประกันโดยบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมแบบ Portfolio Guarantee Scheme</u>**

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจพิจารณาสินเชื่อที่ได้รับการค้ำประกันโดยบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมแบบ Portfolio Guarantee Scheme สำหรับธุรกรรมนโยบายรัฐ โดยให้ถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อที่ได้รับการค้ำประกันโดยบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมแบบ Portfolio Guarantee Scheme ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

5.2.6 <u>หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่</u>

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจไม่ต้องนำธุรกรรมการให้สินเชื่อ ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อภายใต้ธุรกรรมนโยบายรัฐตามประกาศฉบับนี้มารวมคำนวณอัตราการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

5.2.7 <u>การบันทึกบัญชี</u>

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจบันทึกบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐแยกจากบัญชีการดำเนินธุรกรรมตามปกติ โดยให้ปฏิบัติตามหลักการของมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี รวมทั้งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับอื่น ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง หากไม่มีมาตรฐานการบัญชีหรือมาตรฐานการรายงานทางการเงินใดกำหนดแนวปฏิบัติไว้ให้นำมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศหรือมาตรฐานการบัญชีที่เป็นที่ยอมรับทั่วไปมาถือปฏิบัติ

5.2.8 <u>การจัดทำและการประกาศงบการเงิน</u>

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการจัดทำและการประกาศงบการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ทั้งนี้ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจแสดงรายการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมนโยบายรัฐไว้เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น โดยต้องเปิดเผยรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐไว้เป็นรายการแยกต่างหากในหมายเหตุประกอบงบการเงินตามที่ระบุในประกาศฉบับดังกล่าว

**6. บทเฉพาะกาล**

ธุรกรรมนโยบายรัฐที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจดำเนินการก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ โดยเป็นโครงการนโยบายรัฐตามแนวปฏิบัติของกระทรวงการคลัง เรื่อง การแยกบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) เดือนกุมภาพันธ์ 2559 ซึ่งจะรวมถึงโครงการนโยบายรัฐที่ดำเนินการผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหลังวันที่ 5 สิงหาคม 2552 ด้วย ให้ถือเป็นโครงการนโยบายรัฐตามประกาศฉบับนี้

**7. วันเริ่มต้นบังคับใช้**

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นต้นไป

**ประกาศ ณ วันที่** 2 กันยายน 2562

(นายวิรไท สันติประภพ)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
โทรศัพท์ 0 2283 6953, 0 2356 7451